

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

5–9. septembar 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 9. 9. 2022.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.067,36	3,65%	-9,48%
Dow Jones Industrial	SAD	32.151,71	2,66%	-7,82%
NASDAQ	SAD	12.112,31	4,14%	-20,57%
Dax 30	Nemačka	13.088,21	0,29%	-16,23%
CAC 40	Francuska	6.212,33	0,73%	-7,07%
FTSE 100	Velika Britanija	7.351,07	0,96%	4,65%
NIKKEI 225	Japan	28.214,75	2,04%	-5,98%
Shanghai Composite	Kina	3.262,05	2,37%	-11,67%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	1,31%	22,7	202,1
	10y	1,69%	17,3	205,5
Francuska	2y	1,20%	28,9	189,2
	10y	2,26%	12,1	230,0
Španija	2y	1,52%	27,3	212,6
	10y	2,85%	14,2	254,7
Italija	2y	2,41%	29,7	290,9
	10y	4,01%	18,0	334,2
UK	2y	3,05%	-9,2	283,0
	10y	3,10%	17,7	235,9
SAD	2y	3,56%	16,9	334,8
	10y	3,31%	12,1	201,6
Kanada	2y	3,61%	3,5	321,5
	10y	3,13%	4,3	196,0
Japan	2y	-0,08%	0,2	4,6
	10y	0,25%	1,0	20,7

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0054	0,84%	-15,03%	USD/EUR	0,9946	-0,84%	17,68%
EUR/GBP	0,8666	0,18%	1,49%	USD/GBP	0,8620	-0,67%	19,44%
EUR/CHF	0,9651	-1,41%	-11,02%	USD/CHF	0,9599	-2,25%	4,71%
EUR/JPY	143,32	2,52%	10,42%	USD/JPY	142,55	1,65%	29,95%
EUR/CAD	1,3099	0,08%	-12,34%	USD/CAD	1,3028	-0,78%	3,16%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,09%	-0,2	48,5	2,28%	-1,0	223,0	1,69%	0,1	164,2	-0,21%	-0,4	51,0
1M	0,48%	16,6	103,8	2,78%	15,5	272,7	2,21%	12,6	215,5	-0,21%	-0,1	51,4
3M	0,93%	17,1	147,7	3,16%	11,2	310,6	2,55%	6,3	250,1	-0,24%	3,7	48,2
6M	1,44%	15,2	196,4	3,50%	8,6	344,6	3,09%	3,1	301,6	-0,47%	1,9	25,3
12M	2,02%	11,9	250,4	3,72%	2,0	-	3,68%	-7,2	351,8	-0,59%	1,0	13,3

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	0,75*	0,75	8. 9. 2022.	27. 10. 2022	0,75
Federalne rezerve SAD	2,25–2,50	0,75	27. 7. 2022.	21. 9. 2022.	3,00–3,25
Banka Engleske	1,75	0,50	4. 8. 2022	22. 9. 2022	2,25
Banka Kanade	3,25	0,75	7. 9. 2022.	26. 10. 2022.	3,25
Narodna banka Švajcarske	-0,25	0,50	16. 6. 2022.	22. 9. 2022.	0,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je ojačao za 0,84% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 0,9854 do 1,0113 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 0,9909 do 1,0054 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Evro se u ponedjeljak spustio ispod nivoa od 0,99, na novi 20-godišnji minimum prema dolaru, nakon što je Rusija obustavila isporuku gasa kroz gasovod Severni tok ka Evropi i tako povećala strahove od produbljenja energetske krize u regionu. Evro je poslednjih meseci u sve većoj negativnoj korelaciji s cenama prirodnog gasa – gubi na vrednosti kada cene energenata rastu. Kao razlog obustave navodi se curenje nafte u turbini, ali se trenutak poklopio s najavama ministara finansija G7 oko ograničenja cena ruske nafte.

Pored toga, na slabljenje evra u prvoj polovini nedelje uticali su i objavljeni ekonomski podaci iz Evrope, koji su bili lošiji od prognoziranih. Maloprodaja u zoni evra u julu je povećana za 0,3% u odnosu na prethodni mesec (očekivano povećanje od 0,4%), nakon pada od 1,0% u prethodnom mesecu. Industrijske porudžbine u Nemačkoj u julu su smanjene za 1,1% u odnosu na prethodni mesec, što je više od očekivanih -0,7%, nakon pada od 0,3% u junu.

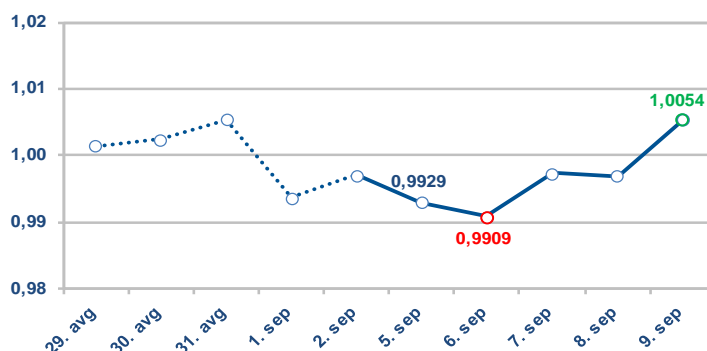
S druge strane, dolar je ojačao u utorak nakon što je *ISM* indeks uslužnog sektora SAD za avgust zabeležio vrednost od 56,9, iznad vrednosti od 56,7 u julu (očekivan pad na 55,3). Ovo je drugi uzastopni mesečni rast indeksa nakon tri meseca pada, te je tako ojačao stav da SAD nisu u recesiji. U takvim okolnostima kurs EUR/USD se u utorak spustio na novi najniži nivo od 2002. godine, od 0,9864 dolara za evro.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,84%

U sredi evro počinje da jača u susret sastanku ECB-a, odnosno nakon objave ekonomskih podataka koji su bili bolji od očekivanja. Industrijska proizvodnja u Nemačkoj smanjena je za 0,3% u julu, što je manje od očekivanog smanjenja od 0,6%. U odnosu na isti mesec prethodne godine, pad proizvodnje iznosio je 1,1% (očekivano smanjenje od 2,1%). BDP u zoni evra, prema konačnim podacima, u drugom tromesečju je povećan za 0,8% (preliminarni podatak 0,6%), dok je rast u prvom tromesečju iznosio 0,7% (preliminarno 0,5%).

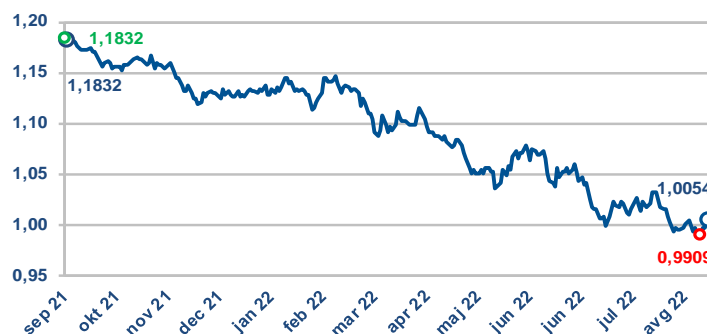
Na sastanku ECB-a u četvrtak doneta je odluka o povećanju osnovnih kamatnih stopa za po 75 b.p. (rekordno povećanje ECB-a). Dalja normalizacija monetarne politike može se očekivati na nekoliko narednih sastanaka, kako bi se sprečio rizik povećanja inflacionih očekivanja. Na konferenciji posle sastanka, predsednica Lagard je rekla da je odluka o povećanju kamatnih stopa doneta jednoglasno (iako je bilo različitih viđenja trenutne situacije), kao i da povećanje stope za 75 b.p. nije nešto što je uobičajeno za ECB, a da će dalji koraci zavisiti od ekonomskih podataka u narednom periodu. Nakon objavljivanja izveštaja sa sastanka ECB-a, odnosno tokom konferencije predsednice Lagard, evro je, uprkos povećanju kamatnih stopa u većem obimu, oslabio prema dolaru, pa se na kraju dana u četvrtak našao na istom nivou na kome je završio prethodnu nedelju (0,9969).

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

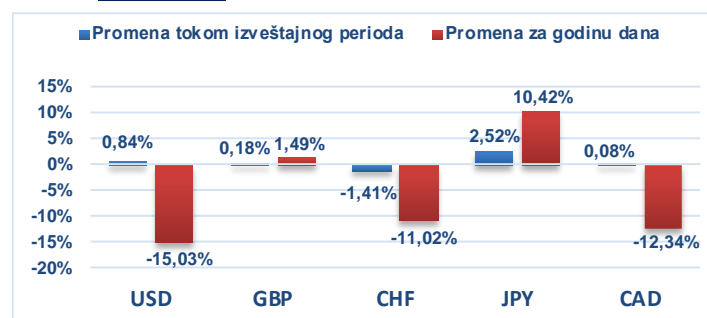
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Međutim, u petak je evro ponovo ojačao, pa je **valutni par dostigao najvišu vrednost ove nedelje** (tokom perioda trgovanja) **od 1,0113 dolara za evro**. Dolar je počeo da oseća posledice agresivnog povećanja od 75 b.p. ECB-a i prethodno Banke Kanade. Slabljenju dolara doprinela je i to što su tržišni učesnici iskoristili priliku za prodaju dolara i realizaciju profita na ovom nivou kursa.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0054 američka dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom nedelje prinosi državnih obveznica SAD ponovo su znatno povećani duž cele krive. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 17 b.p. (na 3,56%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan oko 12 b.p. (na 3,31%), odnosno kriva je dodatno invertovana na ovom segmentu.

Na ovakvo kretanje prinosa tokom nedelje uticala je objava podataka koji ukazuju na nastavak solidnog rasta ekonomije SAD tokom leta, posebno u uslužnom sektoru, kao i sve jača očekivanja da će FED nastaviti da snažno pooštrava monetarnu politiku. Takođe, na nastavak rasta prinosa uticala je i odluka ECB-a da poveća svoje referentne stope za čak 75 b.p. i najava dodatnih povećanja u narednim mesecima.

ISM indeks uslužnog sektora SAD za avgust imao je vrednost od 56,9, čime je dostignut najveći nivo za poslednja četiri meseca. Vrednost indeksa je iznad granice od 50,0 u poslednjih 27 meseci zaredom, a u poslednjih više do 12 godina se samo dva meseca (april i maj 2020, na početku epidemije) nalazio u zoni kontrakcije.

Detalji za avgust pokazuju da je rast zabeležen kod 14 grana u okviru ovog sektora (od ukupno 18), dok je u dve zabeležena kontrakcija. Komponente poslovne aktivnosti i novih porudžbina povećane su na najviše nivoe od početka godine, dok je komponenta koja se odnosi na nabavne cene nastavila da se smanjuje, iako je i dalje na visokom nivou, ukazujući na slabljenje inflatornih pritisaka. Komponenta koja se odnosi na zaposlenost takođe je povećana, drugi mesec zaredom.

Ovi podaci ukazuju na to da je ekonomija SAD ostala vrlo snažna, uz i dalje visoku tražnju u sektoru usluga, uprkos visokoj inflaciji i rastu kamatnih stopa, kao i generalno povećanoj neizvesnosti oko poslovnih izgleda. Ipak, kretanje ovog pokazatelja znatno se razlikuje od PMI indeksa uslužnog sektora, koji je u avgustu imao vrednost od samo 43,7, odnosno bio je daleko u zoni kontrakcije.

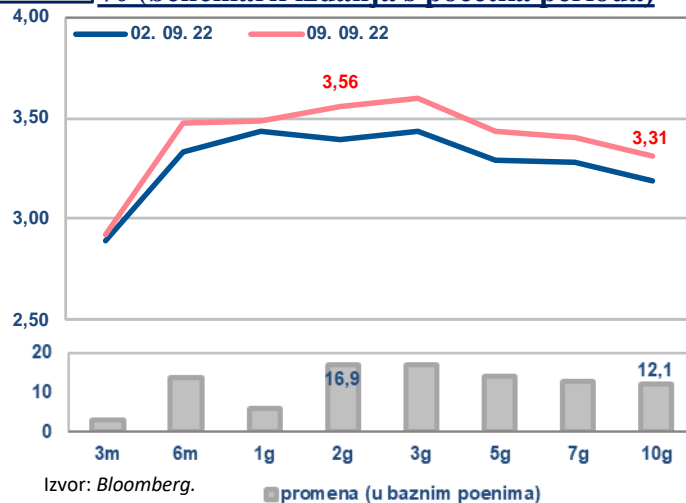
Nastavak ekspanzije u uslužnom sektoru i snažno tržište rada pritiskaju FED da nastavi s povećanjem stope

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 3. septembra smanjen je na 222 hiljade (sa 228 hiljada u prethodnoj nedelji), te je i dalje na vrlo niskom nivou, koji ukazuje na to da je tražnja za radnicima i dalje vrlo snažna, a broj otkaza relativno mali. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u nedelji koja se završila 27. avgusta povećan je za 36 hiljada, na 1,473 miliona.

Predsednik FED-a Pael krajem nedelje je ponovo istakao da će FED nastaviti da odlučno radi u pravcu stavljanja inflacije pod kontrolu, što ukazuje na to da se na narednom sastanku ponovo može očekivati znatno povećanje referentne stope (verovatno 75 b.p.). On je rekao da FED mora da reaguje brzo i da nastavi da preduzima snažne mere kako bi ostvario cenovnu stabilnost. Istakao je da je tražnja na tržištu rada i dalje vrlo snažna, uz veliki rast zaposlenosti i zarada, te da je namera FED-a da svojim merama doprinese da se tržište rada vrati u ravnotežu, a da se rast zarada smanji na nivo koji bi bio u skladu s ciljanom stopom inflacije od 2%. Takođe, predsednik FED-a iz Čikaga Evans rekao je da postoji velika verovatnoća da će referentna stopa biti povećana za 75 b.p. na narednom sastanku (20. i 21. septembra).

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

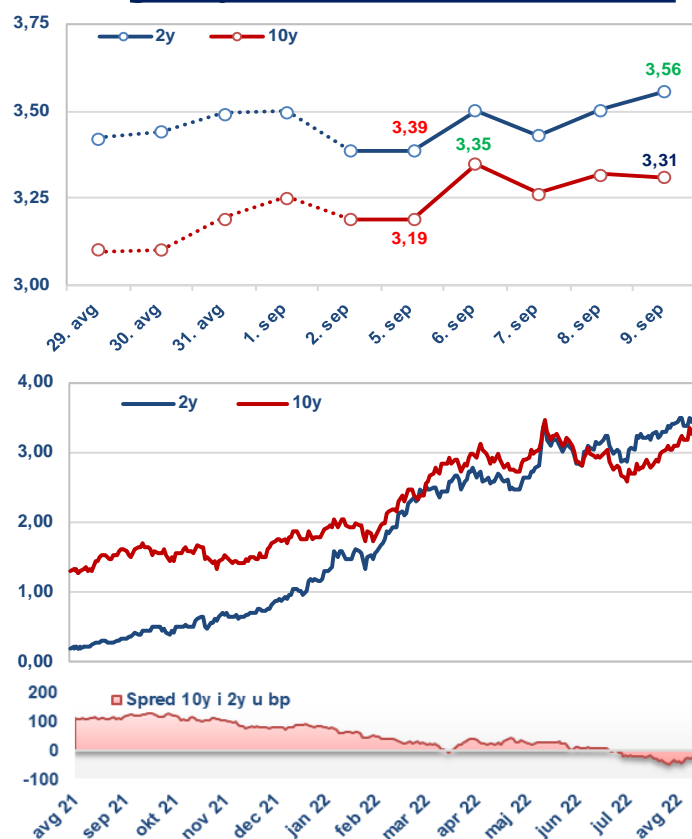
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, finalno	Avg.	45,0	44,6	45,0
ISM indeks uslužnog sektora	Avg.	55,3	56,9	56,7
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	3. sep.	235	222	228

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica su povećani duž cele krive prinosa, a najviše na delu do godinu dana (na šest meseci prinosi su povećani preko 50 b.p.). Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 23 b.p., na 1,31%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 17 b.p., na 1,69%. Prinosi su rasli nakon objavljivanja izveštaja sa sastanka ECB-a, posebno tokom konferencije predsednice Lagard, jer su tržišni učesnici nakon sastanka promenili svoje procene rasta kamatnih stopa ECB-a, pa sada očekuju novo povećanje od 75 b.p. u oktobru, kao i 50 b.p. u decembru.

Na sastanku ECB-a doneta je odluka o povećanju osnovnih kamatnih stopa za po 75 b.p. – referentna kamatna stopa, kamatna stopa na kreditne i depozitne olakšice sada iznose 1,25%, 1,50% i 0,75%, respektivno. Dalja normalizacija monetarne politike može se očekivati na nekoliko narednih sastanaka, a odluke će se donositi od sastanka do sastanka i zavisice od ekonomskih podataka. S današnjim povećanjem stopa iznad nule, dosadašnji sistem naknada za viškove likvidnosti (*two-tier system*) nije više potreban, pa se suspenduje definisanjem multiplikatora na 0 (prethodno 6). Privremeno, do kraja aprila 2023. ukida se gornja granica (0%) kamatne stope za državne depozite, a nova stopa biće niža između kamatne stope na depozitne olakšice i kratkoročne stope na tržištu novca (€STR).

ECB je znatno povećala prognoze inflacije za ovu i naredne dve godine. Za 2022. ECB očekuje inflaciju od 8,1% (prethodno 6,5%), za 2023. od 5,5% (prethodno 3,5%), a za 2024. od 2,3% (prethodno 2,1%). ECB je znatnije smanjila prognoze privrednog rasta za ovu i naredne dve godine. Za 2022. ECB očekuje rast BDP-a od 3,1% (prethodno rast od 2,8%), za 2023. očekuje rast BDP-a od 0,9% (prethodno rast od 2,1%), dok za 2024. očekuje rast BDP-a od 1,9% (prethodno rast od 2,1%).

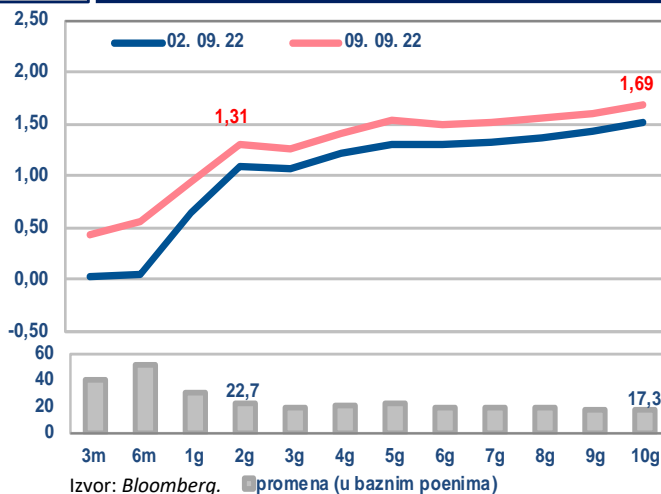
Na konferenciji je predsednica Lagard rekla da očekuje povećanje kamatnih stopa ECB-a najmanje na još dva sastanka, ali i na manje od pet sastanaka i da će ECB kamatnu stopu povećati i iznad neutralne stope ako bude potrebno. Nije želela da kaže koji je to tačno neutralni nivo kamatne stope, kao i maksimalni nivo do koje će stopa ići. Istakla je da osnovni cilj ECB-a jeste vraćanje inflacije na ciljani nivo i da će, ako bude potrebno, povećavati kamatnu stopu i u uslovima recesije. Na pitanje o deprecijaciji evra, rekla je da ECB ne cilja kurs evra, ali da pažljivo prati njegovo kretanje prema drugim valutama, posebno prema dolaru, zbog direktnih i indirektnih uticaja na inflaciju.

ECB povećala kamatne stope za 75 baznih poena, uz najavu dalje normalizacije monetarne politike

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj smanjena je za 0,3% u julu, što je manje od očekivanog smanjenja od 0,6%. U odnosu na isti mesec prethodne godine, pad proizvodnje iznosio je 1,1% (očekivano smanjenje 2,1%). Rast cena energenata ima veliki negativan uticaj na proizvodnju, posebno u energetski intenzivnim sektorima. Pad se očekuje i u narednom periodu, uprkos blagom poboljšanju u lancima snabdevanja, što će uticati na pad BDP-a u Nemačkoj već tokom trećeg tromesečja.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

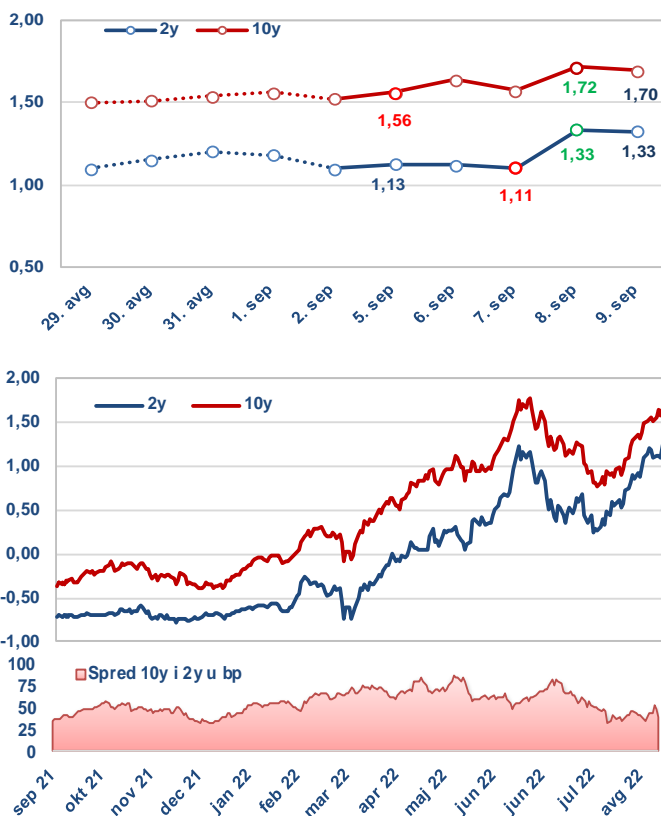
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, zona evra, finalno	Avg.	49,2	48,9	49,2
Stopa rasta BDP-a, T/T, zona evra, finalno	T2	0,6%	0,8%	0,6%
Industrijska proizvodnja, M/M, Nemačka	Jul	-0,6%	-0,3%	0,8%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

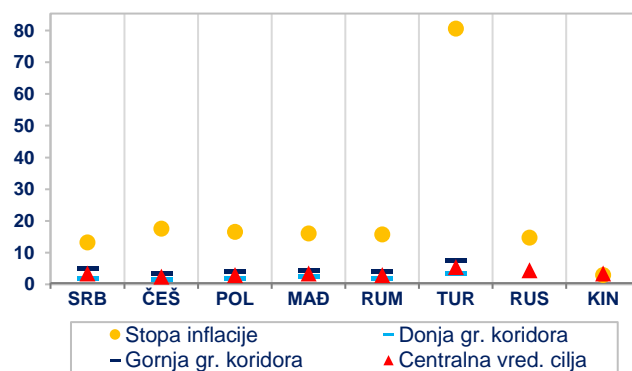
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T3, %)*
Srbija (NBS)	3,50	0,50	8. 9. 2022.	6. 10. 2022.	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	29. 9. 2022.	7,10
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	5. 10. 2022.	6,95
Mađarska (MNB)	11,75	1,00	30. 8. 2022.	27. 9. 2022.	12,30
Rumunija (NBR)	5,50	0,75	5. 8. 2022.	5. 10. 2022.	5,55
Turska (CBRT)	13,00	-1,00	18. 8. 2022.	22. 9. 2022.	12,85
Rusija (CBR)	8,00	-1,50	22. 7. 2022.	16. 9. 2022.	7,55
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *T3 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Poljske je 7. septembra na sastanku Monetarnog odbora povećala referentnu kamatnu stopu za 25 b.p., na nivo od 6,75%, što su tržišni učesnici i očekivali. Stope na depozitne i kreditne olakšice takođe su povećane za po 25 b.p., na nivo od 6,25% i 7,25%, respektivno. Povećanje referentne stope je jedanaesto uzastopno povećanje referentne stope za ukupno 665 b.p. (od oktobra prošle godine). Odluka je doneta u uslovima pojačanih inflacionih pritisaka. U saopštenju nakon sastanka navodi se da će naredne odluke Banke zavisi od daljeg razvoja geopolitičkih tenzija u Ukrajini, kao i ostalih makroekonomskih pokazatelja.

Centralna banka Kine je 5. septembra po drugi put ove godine smanjila stopu obavezne rezerve (deo koji se odnosi na stranu valutu) za 2 p.p., na 6%. Poslednji put je smanjena 15. maja za 1 p.p. Navodi se da bi ova odluka trebalo da pomogne da se poveća dolarska likvidnost na tržištu, što će uticati na stabilnost juana.

Tokom posmatranog perioda, za posmatrane zemlje u razvoju objavljena je stopa inflacije za avgust.

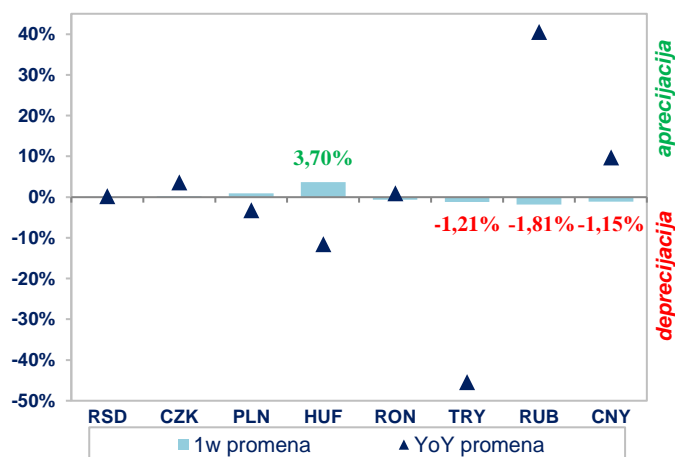
Stopa inflacije u avgustu u Mađarskoj je iznosila 15,6% YoY (1,8% MoM), što je iznad podatka iz jula, kada je iznosila 13,7% YoY, ali blago ispod očekivanja analitičara Blumberga od 15,9% YoY (1,9% MoM). Stopa inflacije nalazi se na najvišem nivou od 1998. godine. Stopa bazne inflacije je na najvišem nivou u poslednjih 26 godina i iznosi 19% YoY (17,9% YoY u julu). Nakon objavljenih podataka o stopi inflacije zadržana je stopa na jednonedeljne depozite na nepromenjenom nivou od 11,75% (u skladu sa očekivanjima).

Stopa inflacije u Rusiji u avgustu je iznosila 14,3% YoY (-0,5% MoM), što je ispod podatka iz jula od 15,1% YoY i u skladu sa očekivanja analitičara. Bazna inflacija iznosi 17,71% YoY, što je ispod podatka iz jula, kada je iznosila 18,4% YoY.

Stopa inflacije u avgustu u Turskoj iznosi 80,2% YoY, što je ispod očekivanja tržišnih učesnika od 81,2% YoY, ali iznad podatka iz jula (79,6% YoY). Bazna inflacija je zabeležila rast od 66,1% YoY, što je iznad nivoa iz jula i očekivanja analitičara (61,7% i 65,5%, respektivno).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	7,590	29,0	418,0
Češka (2032)	4,655	-1,9	281,8
Poljska (2032)	6,006	-1,8	405,3
Mađarska (2032)	9,356	44,2	629,3
Rumunija (2032)	8,098	21,8	406,0
Turska (2031)	11,160	-129,0	-544,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,640	0,6	-23,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

* Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata porasla je za **0,35%** i kretala se u rasponu od 1.701,56 do 1.720,09 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

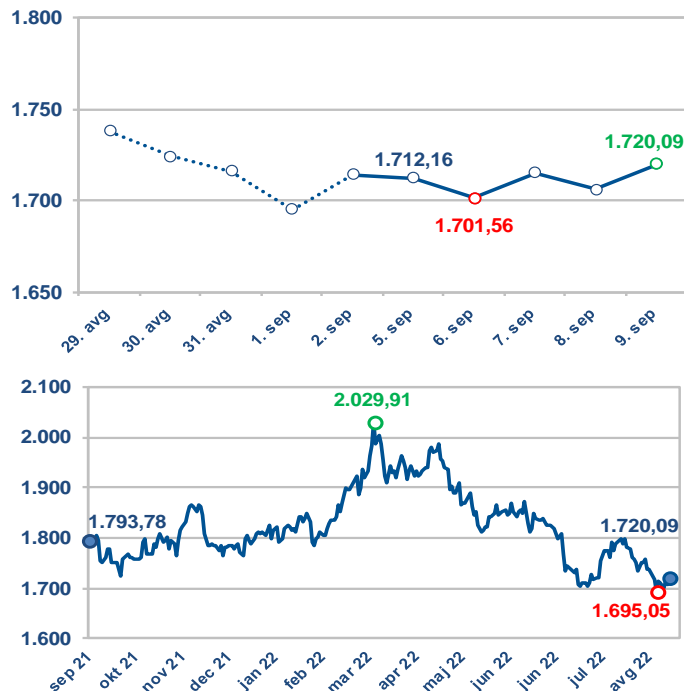
Na rast cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: eskalacija energetske krize u Evropi, koja podstiče tražnju za sigurnom imovinom; zabrinutost zbog ratnih dejstava u blizini nuklearne elektrane u Ukrajini; izveštaj Ministarstva rada SAD o višoj od očekivane stope nezaposlenosti za avgust, uprkos tome što je za mesec dana stvoreno više novih radnih mesta; pad vrednosti dolara; komentari predstavnika FED-a da još nisu ubeđeni da je inflacija u SAD dostigla maksimum, kao i fokus investitora usmeren na mesečni izveštaj za inflaciju SAD, čiji će podaci biti ključni uoči sledeće odluke FED-a o monetarnoj politici zakazanog za 21. septembar.

Cena zlata porasla za 0,35% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.720,09 dolara po unci

Na ograničenje rasta cene zlata uticali su: pozicioniranje investitora u uslovima očekivanja agresivnijeg pooštavanja monetarne politike centralnih banaka širom sveta; komentari predsednika FED-a Pauela, koji su učvrstili očekivanja povećanja stope za 75 b.p. na predstojećem sastanku o monetarnoj politici FED-a radi suzbijanja inflacije, kao i smanjena tražnja za zlatom u Indiji.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je pad cene nafte tipa **brent od 1,56%**, koja se kretala u rasponu od 87,30 do 95,44 američka dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

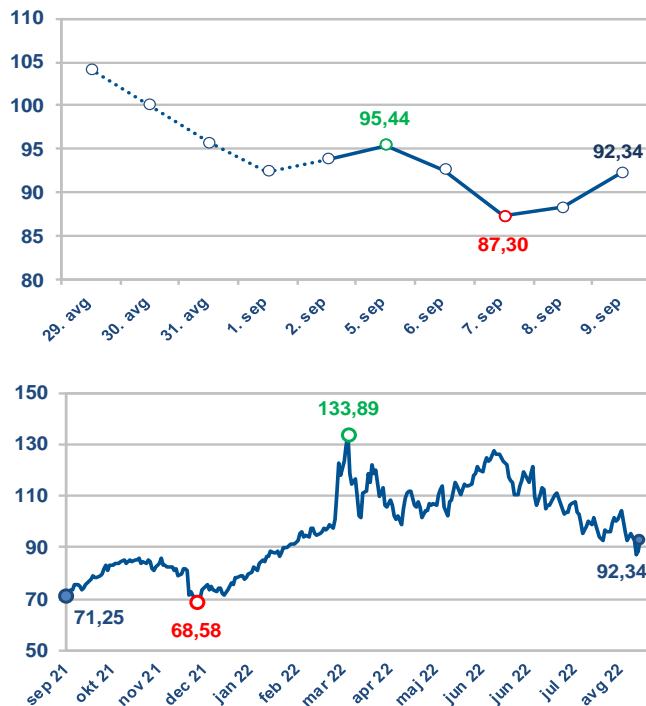
Na pad cene nafte u posmatranoj nedelji uticali su: rizik od globalne recesije; spekulacije o slabijoj svetskoj tražnji za naftom; rast kamatnih stopa; carinski podaci Kine o padu uvoza nafte u avgustu, uz česte prekide rada državnih i privatnih rafinerija; nove mere zatvaranja u Kini zbog širenja virusa korona; procene investitora da će plan G7 predvođen SAD uspeti da ograniči cene ruske nafte, kao i očekivanja da bi SAD mogle ubaciti na tržište dodatne količine sirove nafte iz strateških rezervi (Međunarodna agencija za energetiku IAE sugerise da dalje strateško oslobađanje rezervi nafte SAD nije isključeno).

Cena nafte smanjena za 1,56% i na kraju posmatranog perioda iznosila 92,34 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: najave Rusije da će biti zaustavljen izvoz fosilnih goriva, nafte, gasa i uglja nekim kupcima ako uvedu ograničenje cena predloženo od strane G7; izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o očekivanju rasta globalne tražnje za naftom krajem 2022. i početkom 2023, jer će rast cena prirodnog gasa prisiliti države da se zimi preorijentišu na korišćenje ulja za loženje; izveštaj Američkog instituta za naftu (API) o povećanju zaliha nafte u SAD, kao i neizvesno postizanje dogovora o ponovnom uspostavljanju iranskog nuklearnog sporazuma sa svetskim silama.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.